

MÓN

Qui lluitarà a la propera guerra?

Els fracassos a l'Iraq i l'Afganistan amplien el distanciament entre la majoria d'estatunidencs i les forces armades.

© *The Economist*

Passejant per un supermercat Walmart del comtat de Clayton, Geòrgia, amb el sergent Russell Haney, encarregat del reclutament per a l'exèrcit dels Estats Units, és fàcil pensar que la majoria d'estatunidencs tenen ganes de servir l'Oncle Sam. Gairebé tots els adolescents o joves de vint i pocs anys que saluda amb el seu alegre accent de Tennessee entre piles de galledes de plàstic i nachos rebaixats,

semblen temptats per la seva oferta. Le-meanfa, antiga estrella de futbol americana de 19 anys, diu que ja està mig convençut. Dseanna, clienta del supermercat de 18 anys, diu que també està força convençuda, sempre que no hagi d'anar a la guerra. Archel i Lily, dos germans procedents de les illes Verges nord-americanes que treballen a la cafeteria del supermercat, escolten amb avidesa com el sergent parla sobre els estudis, l'entrenament i altres beneficis de l'exèrcit. "No voleu una feina, voleu una carrera!", els

diu, i un transeüint li posa un paquet de galetes a les mans per agrair-li el servei.

Del sud, més pobres que la mitjana nacional, principalment negres i amb vincles des de fa anys amb l'exèrcit, els habitants del comtat de Clayton representen els reclutes més probables de l'exèrcit. L'any passat van enviar més soldats a les forces armades que la resta de l'àrea metropolitana d'Atlanta junta. No obstant això, el batalló del sergent Haney, encarregat del reclutament, no va poder complir el seu objectiu anual

RECLUTAMENT. El volum de reclutes potencials és massa petit per satisfer les necessitats militars, especialment ara que la taxa d'atur és inferior al 6%. Això fa que l'exèrcit es vegi obligat a rebaixar els seus estàndards.

donar la seva germana. Fins i tot el fet que algú li regalés unes galetes és menys bon auguri del que sembla. Aquest gest simbolitza, explica el sergent Haney amb tristesa mentre llença l'obsequi, que lloar l'exèrcit en lloc de fer el servei militar és el que es limita a fer la majoria de nord-americans.

En una societat inclinada a reverenciar públicament el servei militar –durant el mes d'apreciació militar nacional, el dia dels cònjuges dels militars i en molts altres dies festius i esdeveniments–, les dades que donen suport a aquesta afirmació són sorprenents. En l'exercici que va acabar el 30 de setembre, les quatre forces armades dels Estats Units –l'exèrcit, la marina, la força aèria i la infanteria de marina– van aconseguir reclutar 177.000 persones, principalment dins dels 21 milions de nord-americans d'entre 17 i 21 anys. Les quatre forces armades, però, s'hi van haver d'esforçar molt, i l'exèrcit, responsable de gairebé la meitat del total d'allistaments, va arribar a aquesta xifra després d'una gran despesa i a l'últim moment, fent servir, a més a més, la seva reserva de reclutes per a l'any en curs. Per unes 2.000 persones no va arribar a complir l'objectiu de 17.300 reclutes per a l'exèrcit de reserva, que es torna cada vegada més important per a la seguretat nacional a mesura que l'exèrcit a temps complet es redueix des d'un pic recent de 566.000 persones a una estimació de 440.000 el 2019, el nivell més baix des de la Segona Guerra Mundial. “Crec que cal destacar”, comenta el comandant de reclutament de l'exèrcit, el tinent general Jeffrey Snow, “que hem estat en dues campanyes terrestres prolongades i que la societat estatunidenca té molt bona opinió dels militars, però la gran majoria hi ha perdut el contacte. Menys de l'1% dels nord-americans estan disposats i preparats per servir”.

Això forma part d'una tendència que fa temps que s'observa: la creixent desconnexió entre la societat estatunidenca i les forces armades que la

representen. Aquesta desconnexió té moltes causes, començant per la fi del servei militar obligatori l'any 1973. Des d'aquell moment, l'experiència militar s'ha anat esvainent progressivament de la vida americana. El 1990, el 40% dels joves nord-americans tenien un pare o mare que havia servit a les forces armades; l'any 2014, només el 16%, i aquesta xifra continua minvant. Entre els líders nord-americans, el descens també és pronunciat. El 1981, el 64% dels congressistes eren veterans; ara només ho són al voltant del 18%.

D'altres factors, com ara un mercat laboral que s'enforteix i la cobertura negativa dels mitjans de comunicació de les guerres a l'Iraq i l'Afganistan, han fet que s'ampliés aquest distanciament. També hi han contribuït els deplorables estàndards d'educació i aptitud física que prevalen a la societat actual dels Estats Units. En una època d'introspecció de postguerra, aquests factors plantegen dues grans preguntes. La primera fa referència a la capacitat dels Estats Units de retre comptes amb un sector militar que els dirigents se senten obligats a aplaudir, però que ja no se senten competents per criticar. Andrew Bacevich, antic oficial de l'exèrcit i crític des de fa temps amb el que anomena el militarisme de la societat nord-americana, titlla aquest suport de “superficial i fraudulent”. Santificats pels polítics i la societat, argumenta, els alts comandaments de l'exèrcit han rebut massa poder i massa poc escrutini, la qual cosa ha provocat que les recents campanyes, desastroses, fossin un resultat gairebé inevitable. La segona qüestió plantejada per la desconnexió entre civils i militars és igual de fonamental: la futura capacitat dels Estats Units de mobilitzar tropes per a la guerra.

Durant la guerra de Corea, al voltant del 70% dels homes nord-americans en edat de servir van ser reclutats; durant la del Vietnam, la impopularitat del conflicte i la facilitat d'evitar la lleva van permetre que només el 43% hi servissin. →

d'allistaments. Després de passar un dia amb la unitat, intuïm el perquè.

El sergent Haney atribueix la càlida acollida dels habitants de Clayton als costums amistosos del sud. De fet, és poc probable que cap de les persones amb qui va parlar a Walmart s'allisti. Lemeanfa té un tatuatge darrere l'orella, i això el desqualifica immediatament. Dseanna té un nadó d'un any, i per allistar-se n'hauria de cedir la custòdia. La parella de Lily té una criatura que ella no vol abandonar, i Archel no vol aban-

→ En l'actualitat, fins i tot si tots els joves estatunidencs es volguessin unir a les forces armades, menys del 30% serien elegibles. Dels 21 milions de partida, uns 9,5 milions no tenen cap titulació acadèmica bàsica, o bé perquè han abandonat l'escola secundària o, en general, perquè la majoria dels joves nord-americans no poden fer sumes complexes sense una calculadora. De la resta, 7 milions serien desqualificats per tenir sobrepès o bé per antecedents penals o tatuatges a les mans o a la cara. Segons el sergent Haney, la meitat dels estudiants de secundària del comtat de Clayton tenen algun tatuatge en alguna part del cos. Segons el seu cap, el tinent coronel Tony Parilli, el principal problema és que, simplement, "els Estats Units són un país obès."

El menyspreu de l'elit

Això deixa 4,5 milions de joves estatunidencs elegibles per servir, dels quals només uns 390.000 tenen interès a allistar-se, sempre que abans no acabin reclutats per alguna universitat o em-

presa privada, com sol passar amb els millors candidats. De fet, una frase molt repetida pels reclutadors de l'exèrcit, que competeixen amb Microsoft i Google, no és del tot certa. Amb l'excepció anual d'uns quants centenars de fills i filles d'oficials retirats, l'elit dels Estats Units fa molt de temps que ha girat l'esquena al servei militar. Menys del 10% dels reclutes de l'exèrcit té un títol universitari i gairebé la meitat pertanyen a una minoria ètnica.

El volum de reclutes potencials és massa petit per satisfer les necessitats militars, tot i que reduïdes, dels Estats Units, especialment ara que la taxa d'atur és inferior al 6%. Això fa que l'exèrcit, el menys afavorit de tots els sectors econòmics, es vegi obligat a reduir els seus estàndards o bé a atreure aquells que no estan interessats a servir amb uns beneficis generosos. Després de no poder arribar a complir el seu objectiu de reclutament l'any 2005, una època d'alt nivell d'ocupació i males notícies relacionades amb Bagdad, va fer servir totes dues estratègies. Per sostenir el que

va ser, en termes històrics, només un augment modest de les tropes a l'Iraq, al voltant del 2% dels reclutes de l'exèrcit van ser acceptats tot i que no complien els criteris acadèmics o d'altre tipus. "Hem acceptat un risc en la qualitat", explica tot fent una ganyota el general Snow, veterà de l'Iraq. Mentrestant, el cost de les bonificacions per allistar-se a l'exèrcit es va disparar de manera insostenible, i només el 2008 ja va arribar als 860 milions.

Des d'aleshores aquesta xifra s'ha reduït com a part d'un esforç més ampli per retallar els costos de personal, que consumeixen al voltant d'una quarta part del pressupost total de defensa. Els beneficis restants, però, continuen sent generosos: els sous i les prestacions de l'exèrcit han augmentat un 90% des de l'any 2000. Interpretant el paper d'un jove que havia abandonat els estudis a l'estació de reclutament del sergent Haney, l'autor d'aquest article va preguntar què li podia oferir l'exèrcit. La resposta, a més de l'allotjament, la pensió i l'assegurança mèdica habituals,

EN L'ACTUALITAT, FINS SI TOTS ELS JOVES ESTATUNIDENCNS VOLGUessin UNIR-SE A LES FORCES ARMADAES, MENYS DEL 30% SERIEN ELEGIBLES

incloïa 78.000 dòlars en diners per a la universitat, part dels quals es podien transferir a un familiar proper; formació professional, fins i tot per a 46 oficis que ofereixen bonificacions addicionals per inscriure-s'hi, i assessorament sobre carreres postservei. Podria l'exèrcit passar per alt, a més a més, els delictes menors relacionats amb les drogues que l'autor de l'article, dins el personatge, va admetre haver comès? El sergent Fred Pedro va pensar que sí.

És una bona oferta, especialment comparada amb els llocs de treball precaris i l'estancament dels salaris predominants entre els nord-americans als quals es dirigeix l'oferta. Que l'exèrcit tingui tants problemes per vendre's és, en part, provocat per l'opinió pública sobre les guerres recents. Durant les tres dècades següents a la retirada americana del Vietnam, el 1973, l'exèrcit estatunidenc va lluitar en una dotzena de guerres petites i en una de gran, la primera guerra del Golf, en què només va patir uns quants centenars de baixes. Tot i que els nord-americans s'anaven distanciant dels seus soldats, també se'ls animava a oblidar que la guerra sol implicar morts a cadascun dels bàndols.

En aquest context alegre, els 5.366 morts estatunidencs en combat i les desenes de milers de ferits a l'Iraq i l'Afganistan representen un cop terrible. La majoria de joves nord-americans associen l'exèrcit amb el fet de "tornar a casa destrossat físicament, mentalment i emocionalment", explica James Ortiz, director de màrqueting de l'exèrcit. Gairebé tots els alumnes de la classe de periodisme de l'escola secundària D.M. Therrell a Atlanta hi estan d'acord. "Jo potser m'hi allistaria si no tingués cap altra opció. Però és que no m'agrada la violència", s'estremeix Mayowa, de 16 anys.

Dècades de publicitat de l'exèrcit s'han centrat, en gran mesura, a promocionar els diners per a la universitat i d'altres beneficis, i això probablement ha provocat confusió. "Els nord-ame-

ricans no entenen l'exèrcit, així que no el valoren", diu Ortiz. Una campanya de màrqueting llançada l'any passat, Enterprise Army, en canvi, emfatitza els valors i les bones obres que l'exèrcit pretén promoure. No obstant això, caldrà molt més perquè els nord-americans tornin a considerar un estil de vida que per a molts és incompatible amb una vida moderna irreverent, escèptica i diversa. D'altra banda, també és probable que, quan l'exèrcit s'hagi de mobilitzar, sigui per a una guerra molt més sagnant que les recents. El principal avantatge dels Estats Units al camp de batalla durant les últimes dècades, el domini de les armes de precisió dirigides, s'està esvaïnt a mesura que aquestes armes cada cop

es tornen més accessibles fins i tot a milícies com Hamas o Hizbul-lah.

Com a conseqüència de tot això, pot ser que els Estats Units no siguin capaços, dins d'uns límits de costos raonables i sense reinstaurar el servei militar obligatori, de reclutar l'exèrcit molt més nombrós que potser necessitaria per a aquest tipus de guerra. "Podríem allistar tots els reclutes que necessitaríem?", es demana Andrew Krepinevich del centre d'avaluacions estratègiques i pressupostàries. Probablement no: "El risc és que la voluntat de demanar que lluitin només aquells que estan disposats a fer-ho ens deixa fora d'alguns tipus de conflictes armats" •

Traducció de Paula Arnas Antolín

